

1ο Δημοτικό Σχολείο Πόρτο Ράφτη

**«Μουσικές και τραγούδια
Ελλήνων συνθετών
για τον Κινηματογράφο»**

Εργασία των Μαθητών του Ε1 στο πλαίσιο του μαθήματος
της Μουσικής.

Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός Μουσικής: Τζίνα Σόκαλη

**Μαθητές: Αργυρού Μαρτίνα, Βατάι Μαριάννα
Γέροντα Χρυσάνθη, Γεωργοπάνου Μαρκέλλα
Γκαζικά Μελίτα , Κοδελάι Αμαρίλντο, Λάρρας
Κωνσταντίνος, Μπεγκάι Ντάνιελ
Μοντεσάντου Κωνσταντίνα.**

2015-2016

Συνθέτης: Μάνος Λοΐζος

Βιογραφία: Ο Μάνος Λοΐζος ήταν ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες συνθέτες.

Γεννήθηκε στις 22 Οκτωβρίου του 1937 στη Λάρνακα και λίγο αργότερα μετανάστευσαν οικογενειακώς στην Αίγυπτο. Πέθανε σε νοσοκομείο στη Μόσχα, στις 17 Σεπτεμβρίου 1982 σε ηλικία μόλις 45 ετών.

Από μικρή ηλικία ασχολείται με τη μουσική: στην ηλικία των επτά ετών μελετά βιολί, αρχικά ερασιτεχνικά κι έπειτα στο *Εθνικό Ωδείο της Αλεξάνδρειας*.

Το 1955 ξεκινά σπουδές στην Φαρμακευτική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, εγκαταλείπει και γράφεται στην Ανωτάτη Εμπορική, ενδιάμεσα γράφεται στη Σχολή Βακαλό για σπουδές Ζωγραφικής.

Τελικά το 1960 εγκαταλείπει τις σπουδές και αρχίζει να εργάζεται ως μουσικός σε μπουάτ.

Συνεργάστηκε με τον Λευτέρη Παπαδόπουλο, τον Φώντα Λάδη, τον Γιάννη Νεγρεπόντη και τον Δημήτρη Χριστοδούλου στους στίχους και με τους ερμηνευτές Στέλιο Καζαντζίδη, Μαρία Φαραντούρη, Χάρις Αλεξίου, Γιώργο Νταλάρα, Γιάννη Καλατζή, Δήμητρα Γαλάνη κ.ά. Τελευταίος δίσκος του ήταν τα **"Γράμματα στην Αγαπημένη"** σε στίχους του Τούρκου ποιητή Ναζίμ Χικμέτ με απόδοση στα ελληνικά του Γιάννη Ρίτσου.

Το 2007 χαρακτηρίστηκε από τον μουσικό χώρο ως έτος Μάνου Λοΐζου τιμώντας τα 70 χρόνια από τη γέννησή του και τα 25 χρόνια από τον θάνατό του.

Σημαντικοί δίσκοι του είναι οι:

- 1970 Θαλασσογραφίες
- 1971 Ευδοκία
- 1972 Να χαμε τι να χαμε
- 1974 Καλημέρα ήλιε
- 1974 Τα τραγούδια του δρόμου
- 1975 Τα Νέγρικα

Προτεινόμενη μουσική για ακρόαση:

«Το ζεϊμπέκικο της Ευδοκίας» από την ταινία **«Ευδοκία»**
του σκηνοθέτη Αλέξη Δαμιανού.

<https://www.youtube.com/watch?v=wKZx0uZCAi8>

Συνθέτης: Μίμης Πλέσσας

Βιογραφία: Ο Μίμης Πλέσσας γεννήθηκε στις 12 Οκτωβρίου 1924 στην Αθήνα. Φοίτησε στο Λεόντειο Λύκειο και στη συνέχεια σπούδασε στη Φυσικομαθηματική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στη συνέχεια πήγε στην Αμερική(Η.Π.Α) για συνέχιση των σπουδών του. Σε πολύ μικρή ηλικία έγινε πρώτος σολίστ πιάνου στην Ελληνική Ραδιοφωνία. Το 1952, σε ηλικία μόλις 27 ετών τιμήθηκε με το πρώτο βραβείο μουσικής του Πανεπιστημίου της Μινεσότα και την επόμενη χρονιά κατετάγη πέμπτος πιανίστας στις Η.Π.Α. Το 1952 επίσης άρχισε την ενασχόλησή του με την σύνθεση και από το 1956 καθιερώθηκε ως μαέστρος και συνθέτης.

Προτεινόμενα τραγούδια για ακρόαση:

1. **«Θα πιω απόψε το φεγγάρι»** σε στίχους Λευτέρη Παπαδόπουλου από την ταινία του Γιάννη Δαλιανίδη **«Γοργόνες και μάγκες»**
https://www.youtube.com/watch?v=vcJ9_PBsRJM
2. **«Έχω στενάχωρη καρδιά»** σε στίχους Γιάννη Δαλιανίδη από την ταινία του Γιάννη Δαλιανίδη **«Μερικοί το προτιμούν κρύο»**
<https://www.youtube.com/watch?v=hog895rOWBw>

ΘΑ ΠΙΩ ΑΠΟΨΕ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Θα πιω απόψε το φεγγάρι
και θα μεθύσω και θα πω:
«Αφού πονάς για κάποιον άλλο
ρίξε μαχαίρι να κοπώ.»
Κι όταν με κόψει το μαχαίρι
μετανιωμένη θα μου πεις:
«Πάρε του φεγγαριού το δάκρυ
από το αίμα να πλυθείς.»

Κι εγώ θα κόψω το φεγγάρι
θα στο καρφώσω στα μαλλιά
και σαν πλαγιάσουμε θα έχω
τον ουρανό στην αγκαλιά.
Κι όταν ξυπνήσουμε και πάμε
ξανά στα στέκια τα παλιά
σκέψου τί όμορφη που θα `σαι
με το φεγγάρι στα μαλλιά!

ΕΧΩ ΣΤΕΝΑΧΩΡΗ ΚΑΡΔΙΑ

Απόψε ήρθα για να πιω
λιγάκι παραπάνω.
Τέτοια που είναι η ζωή
τέτοια κι εγώ της κάνω!

**Έχω στενάχωρη καρδιά,
σεκλέτια δε χωρούνε
και οι χαρές που καρτερώ
μη σώσουνε και 'ρθούνε!!**

Είναι βαρύ το βάσανο
του πόνου ανάθεμά το.
Φέρτε χαρμάνικο ποτό
να παν' οι πίκρες κάτω!

ΣΥΝΘΕΤΗΣ: Μάνος Χατζιδάκις

Βιογραφία: Ο Μάνος Χατζιδάκις γεννήθηκε στις 23 Οκτωβρίου του 1925 στη Ξάνθη και πέθανε στις 15 Ιουνίου του 1994 στη Αθήνα σε ηλικία 68 ετών. Η Εθνικότητά του και η Υπηκοότητά του ήταν Ελληνική. Οι ιδιότητές και το επάγγελμά του ήταν συνθέτης και μαέστρος.

Βραβεύσεις:

- 1^ο Φεστιβάλ Ελληνικού τραγουδιού 1959
- 1^ο βραβείο Φεστιβάλ Ελληνικού τραγουδιού 1960
- Βραβείο Όσκαρ καλύτερου τραγουδιού 1960

Πολλά από τα εκατοντάδες έργα του αναγνωρίζονται σήμερα ως κλασικά!

Προτεινόμενα τραγούδια για ακρόαση:

1. «Τράβα μπρος» από την ταινία του Αλέκου Σακελλάρειου
«Η Αλίκη στο ναυτικό»
<https://www.youtube.com/watch?v=4Ad75nZSZAQ>
2. «Εφτά τραγούδια θα σου πω» από την ταινία «Στέλλα» του
Μιχάλη Κακογιάννη.
<https://www.youtube.com/watch?v=shXpM3XtZTc>

ΤΡΑΒΑ ΜΠΡΟΣ

Τράβα μπρος και μη σε μέλλει , θάρρος η ζωή μας θέλει
κι είναι πάντοτε ωραία η ελπίδα για παρέα.
Η καρδιά σου να μη βάζει ούτε πίκρα ούτε μαράζι.
Τράβα μπρος και μη σε μέλλει , τράβα μπρος και μη σε νοιάζει.

Τράβα μπρος
κι όσα έρθουν κι όσα πάνε
Τράβα μπρος
και του κεφαλιού σου κάνε
Τράβα μπρος
πριν η νιότη σου να φύγει
Τράβα μπρος
η ζωή μας είναι λίγη.

Τράβα μπρος και μη σε νοιάζει, μια νυχτώνει μια χαράζει
και ο κόσμος είναι σφαίρα που γυρίζει νύχτα μέρα.
Μη λυπάσαι δεν αξίζει τίποτα μη σε φοβίζει
Τράβα μπρος και μη σε νοιάζει, σφαίρα είναι και γυρίζει

Τράβα μπρος....

Τράβα μπρος και μη σε νοιάζει, η ζωή μας όλο αλλάζει
και δεν ξέρεις τι θα βγάλει απ' τη μια στιγμή στην άλλη
Πιες τραγούδησε και γέλα, κάνε κάθε είδους τρέλα
Τράβα μπρος και μη σε νοιάζει ,τράβα μπρος και χαμογέλα.

Τράβα μπρος....

ΕΦΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΘΑ ΣΟΥ ΠΩ

Βγήκανε τ' άστρα
κι οι κοπέλες με τ' άσπρα
κατεβαίνουν στην κάτω γειτονιά.
Τα παλληκάρια
παρατάνε τα ζάρια
κι ανταμώνουν στου δρόμου τη γωνιά.

Στου Παραδείσου τα μπουζούκια θα με πας,
κι αφού χορέψουμε και πάψει ο σαματάς
εφτά τραγούδια θα σου πω, για να διαλέξεις το σκοπό
που θα μου πεις, για να σου πω το "Σ' αγαπώ".

Συνθέτης: Βαγγέλης Παπαθανασίου

Βιογραφία: Γεννήθηκε στον Βόλο της Μαγνησίας στις 29 Μαρτίου 1943. Σπούδασε στην Ακαδημία Καλών Τεχνών στην Αθήνα. Το 1968 μαζί με τον Έλληνα καλλιτέχνη Ντέμη Ρούσο δημιουργεί το συγκρότημα Aphrodite's Child. Έχει διεθνή φήμη ως μουσικός με το όνομα Vangelis. Έχει πάρει το βραβείο Oscar για τη μουσική του στην ταινία « The chariots of fire». Το έργο του Μυθωδία επελέγη από τη ΝΑΣΑ ως η επίσημη μουσική για την αποστολή της: 2001 Οδύσσεια στον Άρη.

Προτεινόμενες μουσικές για ακρόαση:

- **«1492- Conquest of Paradise» (1492- Κατάκτηση του Παραδείσου)** (Από την ταινία «1492» σε σκηνοθεσία Ρίντλεϊ Σκοτ που γυρίστηκε το 1992.)
<https://www.youtube.com/watch?v=94dY-QxiDiE>
- **«L' enfant» (το παιδί)** (από την ταινία «Επικίνδυνα χρόνια» σε σκηνοθεσία Πίτερ Γουίαρ-1982)
<https://www.youtube.com/watch?v=VwLtjnNIS9M>
- **«Οι δρόμοι της φωτιάς»** (βραβείο Όσκαρ μουσικής για την ταινία «The chariots of fire» που γυρίστηκε το 1981)
<https://www.youtube.com/watch?v=3LjoJ-lwiow>

Συνθέτης: Σταύρος Ξαρχάκος

Βιογραφία: Έλληνας συνθέτης και πολιτικός, γεννήθηκε στις 24 Μαρτίου του 1939 στην Αθήνα όπου και μεγάλωσε. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες συνθέτες. Σπούδασε στο Ωδείο Αθηνών και συνέχισε στο Παρίσι και στο Julliard School of Music της Νέας Υόρκης. Έχει γράψει τραγούδια σε περισσότερους από 42 δίσκους, για 21 ταινίες και 15 τηλεοπτικές παραγωγές. Ακόμα έχει συνθέσει μουσική για Αρχαία Τραγωδία, δράματα και διεθνή μπαλέτα. Θεωρείται και σπουδαίος ενορχηστρωτής, έχει κάνει την ενορχήστρωση στον δίσκο «ΕΡΗΜΙΑ» του Μίκη Θεοδωράκη. Έχει βραβευθεί σε μουσικά και κινηματογραφικά φεστιβάλ όπως το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου. Το 1994 ανακηρύχθηκε Διδάκτωρ Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Adelphi της Ν. Υόρκης. Το 1995 ανέλαβε διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Ελληνικής Μουσικής.

Προτεινόμενα τραγούδια για ακρόαση:

- **«Υπομονή»** σε στίχους Αλέκου Σακελλάρου, από την ταινία **«Μοντέρνα Σταχτοπούτα»** σε σκηνοθεσία Αλέκου Σακελλάρου)
https://www.youtube.com/watch?v=Lyn1AZb_0zI

- **«Ένα πρωινό»** σε στίχους Γιώργου Παπαστεφάνου, από την ταινία
«Κορίτσια στον ήλιο» σε σκηνοθεσία Βασίλη Γεωργιάδη.
<https://www.youtube.com/watch?v=5YsYSxx1aT0>

ΥΠΟΜΟΝΗ

Γειτονιά, ο δρόμος σου στενός
παγωνιά και γκρίζος ουρανός.
Μαύρη ζωή, βράδυ πρωί
για συντροφιά μια συννεφιά
υπομονή, υπομονή, υπομονή...
Κάντε υπομονή
κι ο ουρανός θα γίνει πιο γαλανός.
Κάντε υπομονή
μια λεμονιά ανθίζει στη γειτονιά.

ΕΝΑ ΠΡΩΙΝΟ

Ένα πρωινό η Παναγιά μου
θα 'ρθει να με βρει στην ακρογιαλιά.
Πέλαγο κρυφό τα όνειρά μου
κι έστειλες εσύ βάρκα με πανί.

Πόσο σ' αγαπώ κανείς δεν ξέρει
κι αν θα μ' αγαπάς, μικρό μου ταίρι
καλοκαιρινό, σ' αγαπώ.

Θα σταθείς ψηλά στο παραθύρι
πάνω στα μαλλιά άστρα του νοτιά.
Έχει η Παναγιά караβοκύρη
να μας πάει μακριά, πέρα απ' τη στεριά.

Συνθέτης: Νίκος Πορτοκάλογλου

Βιογραφία: Ο Νίκος Πορτοκάλογλου γεννήθηκε στον Βόλο στις 30 Δεκεμβρίου του 1957. Έζησε και μεγάλωσε στην Αθήνα, όπου εγκαταστάθηκε η οικογένειά του όταν ήταν τεσσάρων ετών.

Η αγάπη του για την κιθάρα εκδηλώθηκε πολύ νωρίς, στα πρώτα εφηβικά του χρόνια. Τότε απέκτησε την πρώτη του κιθάρα και άρχισε να μελετά μόνος επί ώρες. Στα πρώτα χρόνια του Λυκείου, συμμετείχε στο συγκρότημα που δημιούργησε μαζί με τους συμμαθητές του και το οποίο έπαιζε κυρίως νεανικά τραγούδια της εποχής. Το 1980 ίδρυσε το συγκρότημα «Φατμέ» μαζί με τους φίλους του Οδυσσέα Τσάκαλο, Μιχάλη Μουστάκη και Δημήτρη Καλατζή. Ο πρώτος δίσκος του συγκροτήματος κυκλοφόρησε στις αρχές του 1982. Το 1989, το συγκρότημα διαλύθηκε και ο Πορτοκάλογλου ακολούθησε προσωπική πορεία.

Προτεινόμενο τραγούδι για ακρόαση:

«Χωρίς αμορτισέρ» από την ταινία του Σωτήρη Γκορίτσα «Βαλκανιζατέρ»

<https://www.youtube.com/watch?v=9RcY8L5ubel>

«Το πρώτο βήμα δύσκολο, το δεύτερο αλαφραίνει,
στο τρίτο φύγαμε κι ο δρόμος μας πηγαίνει.

Ο ένας βιάζεται και όνειρα σκαρώνει,
ο άλλος άγρυπνος κρατάει το τιμόνι.

Βαλκανιζατέρ μ' αναμμένο μοτέρ,
με τα φώτα και τα λάδια καμένα.

Βαλκανιζατέρ χωρίς αμορτισέρ
κι έχω βρει το μάστορά μου με σένα.

Μα η φιλία είναι φιλία,

θέλει παιχνίδι και ταξίδι κι αλητεία.

Ναι, η φιλία είναι φιλία,

θέλει ξενύχτι κι αμπελοφιλοσοφία,

θέλει τέχνη και θυσία, καβγάδες, μπελάδες και παιδικά αστεία.

Δεν είναι η δόξα, δεν είναι τα λεφτά, είναι του δρόμου η χαρά.»

ΣΥΝΘΕΤΗΣ: Μίκης Θεοδωράκης

Βιογραφία: Ο Μίκης Θεοδωράκης, ένας από τους μεγαλύτερους συνθέτες της Ελλάδας, γεννήθηκε στις 29 Ιουνίου 1925 στη Χίο αλλά είναι Κρητικής καταγωγής. Εκτός από μουσικοσυνθέτη παράλληλα υπήρξε και πολιτικός: 4 φορές βουλευτής καθώς και ακτιβιστής τιμημένος με το βραβείο Λένιν για την Ειρήνη. Τα περισσότερα τραγούδια του τα έγραψε σε περιόδους πολέμου όπως στον εμφύλιο, τον Β' Παγκόσμιο και την Κατοχή. Κάποια σημαντικά έργα του είναι: «Άξιον Εστί», «Επιτάφιος», «Μικρές Κυκλάδες» κ.λ.π.

Προτεινόμενες μουσικές για ακρόαση:

1. **«Ζορμπάς»** από την ταινία **«Ζορμπάς ο Έλληνας»** που γυρίστηκε το 1964 σε σκηνοθεσία Μιχάλη Κακογιάννη. Η ταινία βασίστηκε στο μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη **«Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά»**
<https://www.youtube.com/watch?v=AsAiLQ6fcVo&nohtml5=False>
2. **«Χαρταετοί»** από το έργο **«Η γειτονιά των αγγέλων»** του Ιάκωβου Καμπανέλλη-1963
<https://www.youtube.com/watch?v=pSujHbm-rG8&nohtml5=False>

Συνθέτης: Γιάννης Σπανός

Βιογραφία: Ο Γιάννης Σπανός γεννήθηκε στο Κιάτο όπου ξεκίνησε σπουδές πιάνου. Εγκαταλείπει τη Νομική κι εγκαθίσταται στο Παρίσι όπου παίζει πιάνο σε μπουάτ. Γνωρίζεται και συνεργάζεται με αστέρια της Γαλλικής μουσικής σκηνής και του Κινηματογράφου όπως η Μπριζίτ Μπαρντό.

Προτεινόμενα τραγούδια για ακρόαση:

- «Έναν αητό αγάπησα» σε στίχους Αλέκου Σακελλάριου από την ταινία «Καλώς ήρθε το δολλάριο»
<https://www.youtube.com/watch?v=vHzYOUdwaHA>
- «Τη βραδιά μου απόψε μη μου τη χαλάς» σε στίχους Αλέκου Σακελλάριου από την ταινία «Καλώς ήρθε το δολλάριο»
<https://www.youtube.com/watch?v=K6XEmLRfpzQ>

ΤΗ ΒΡΑΔΙΑ ΜΟΥ ΑΠΟΨΕ

Τη βραδιά μου απόψε μη μου τη χαλάς.
μάθε και λιγάκι να χαμογελάς
κάνε λίγο κέφι, πιες ένα κρασί,
χόρεψε κι εσύ.

Τη βραδιά μου απόψε μη μου τη χαλάς.
Γιατί πεισματώνεις και δε μου μιλάς;
Άσε με λιγάκι κι εγώ να χαρώ
κι έμπα στο χορό!

Τη βραδιά μου απόψε μη μου τη χαλάς,
μάθε και λιγάκι να χαμογελάς
τις παρατηρήσεις και τις συμβουλές
αύριο μου τις λες.

Τη βραδιά μου απόψε μη μου τη χαλάς.
Ούτε μ' αγκαλιάζεις ούτε με φιλάς.
Άσε πια το ύφος σου το σοβαρό
κι έμπα στο χορό!

ΕΝΑΝ ΑΗΤΟ ΑΓΑΠΗΣΑ

Έναν αητό αγάπησα
κι εγώ φτερά δεν έχω.
Εκεί ψηλά που βρίσκεται
πώς να τον φτάσω εγώ;
Ξοπίσω από τον ίσκιο του
δεν ωφελεί να τρέχω
και να τον κυνηγώ..

Έναν αητό αγάπησα
μ' αυτός δεν χαμηλώνει;
Κι εγώ δεν έχω δύναμη
να φτάσω εκεί ψηλά.
Κι όποτε κάνω να τον δω
ο ήλιος με τυφλώνει
τα μάτια μου σφαλά.

Έναν αητό αγάπησα
κι εγώ φτερά δεν έχω
στο χώμα κάτω σέρνεται
το βήμα μου αργό.
Ξοπίσω από τον ίσκιο του
δεν ωφελεί να τρέχω
και να τον κυνηγώ.